

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

A vidéki gabonakereskedelem.

Kereskedők és gazdák akciója.

A fedezetlen határidőzlet ellen.

Vidéki gabonakereskedők, kik eddig a börze járszalagján jártak, kezdik belátni, hogy a börze a mai szervezetében igazán nem barátjuk. Összejöttek tehát Nagykanizsán és kimondták, hogy a papirosbuza existenciájában támadja meg a realis gabonakereskedőket. Szolidaritást vállalnak a gabonatermelőkkel, kiknek szintén érdekük, hogy a fedezetlen határidőzlet eltöröltessék. És mivel erre a belátásra jutottak, kéri a kormányt, hogy a fedezetlen határidőzletet törvényhozási uton törölje el. A kereskedők akcióját, ugyan nem tudom, minek nevezik el, de annyi bizonyos, hogy a börze lapjai sanda szemmel nézik az akciót és mindenképpen azon mesterkednek, hogy az akció értékét devalválják. Azt mondják, egy pár gabonaszemmel stiklize az egész, szót sem érdemel az egész dolog. Holott bizonyos, hogy a mozgalom megindító és jelenlegi vezetői éppen azokból a körökből kerültek,

kik nagyon is ismert vidéki látogatói voltak a budapesti börzének és a határidőzlet pártfogói. De úgy látszik, rajta vesztek és bekövetkezett a józanodás.

No, de semmi baj. Jobb későn, mint soha. És amennyiben a szolid gabonakereskedelem összefog a gazdákkal, szeretnők látni, vajjon ki nem lehetne-e tépni a börze méregfogát, a fedezetlen határidőzletet. Ugyis azóta, hogy Wienben eltörölték a fedezetlen határidőzletet és az a sok spekuláns ide, hozzánk tette át székhelyét Budapestre, oly dühvel történik itt a spekuláció, mely teljes lehetlenné teszi a józan ész szerint való kalkulációt. Budapest és New-York ezen a téren oly hírhedségre tettek szert, melyből, legalább mi, nem kérünk.

Igazuk van tehát a vidéki gabonakereskedőknek, mikor azt mondják, hogy a fedezetlen tőzsei határidőzlet oly káros rájuk nézve, hogy az lehetlenné teszi üzletük szolid alapon való folytatását. És pedig azért, mert a börzére azok is gyakorolnak döntő és káros befolyást, akik sem nem kereskedők, sem nem mezőgazdák. Csakis pusztán spekulánsok. A határidőzlet révén továbbá, ezt is a kereskedők mondják, a gabonaértékesítés a leghivatottabb piacokról is elvona-

tik és Budapesten összpontosul, a mi a vidéki gabonakereskedelem megszüntetését fogja eredményezni.

Hány vidéki gabonakereskedőnek kellett elvéreznie, míg annak belátására jutott a vidéki gabonakereskedelem, hogy neki tulajdonképpen semmi köze a tőzse-spekulációhoz, mert ez csak berántja oly fiktív dolgokba, melyek veszét okozták.

Természetesen emancipálni magát a budapesti börze befolyása alól, míg a papirosbuzával való játék fennáll, nem lehet, azért kell — igen helyesen — ez ellen állást foglalni és szövetkezni azokkal, akik a papirosbuza esküdt ellenségei, a gazdákkal.

A papirosbuza kivégzése a tisztességes gabonakereskedelemnek reaktiválását eredményezi. Erre van szüksége az ország gazdáinak, de tisztességes kereskedő sem akarhat egyebet.

POLITIKAI HIREK.

Popovics királyi biztossága. Mint a Magyar Távirati iroda illetékes helyéről jelenti, nem felel meg a valóságnak és pusztán üres kombináció az a hír, hogy Popovics Sándor államtitkárt Karlócára királyi biztosságnak nevezték ki.

Uj képviselő. Székesfehérvárról táviratozzák nekünk: Báró

LEGJOBB SZABÁSÚ FÉRFI INGEK FEKETÉNÉL

A mama.

Eliz nyugtalanul nézegetett ki az ablakon. Künn csurgott az eső. Kellemetlen, cafatos idő volt. Alig volt ember az utcán. Szegény kis Elizkének nyugtalanság szállta meg a szívét. Várt valakit és nem jött. Most már, hogy az eső egyre erősebben szakadt, a reménysege is foszladozni kezdett, hogy akit olyan nehezen vár, eljőjön. Izgatottan járt-kelt a szobában. Félt attól is, hogy a mama minden percében hazajöhet és ő nem beszélgethet tanu nélkül azzal, akiért eseng.

Nem is igaz az a nóta, hogy aki a babáját szereti, zápor eső esik, mégis felkeresi. Bezzeg, ha igaz lenne, most Arthur bizonyosságot tehetne róla.

Es kiderült az arca, ragyogott két szép szeme, mikor ilyen gondolatokból ajtónyílás zavarta fel s aki belépett, a várva-várt kedves vendég — Arthur volt.

Ügyesen alakult át egyszerre közömbössé. Mintha nem vívott volna lelki harcot azért a kedves találkozásért. Helylyel kínálta meg Arthurt, a ki minden mozdulatát epedő tekintetekkel kísérte.

Nehezen indult meg a társalgás. Olyan bolondosan nehéz dolog lenne, ha a cafatos idő segítségül nem jönne s témát nem adna a társalgás kezdetére.

A rossz időn, az esőn kezdtek. Azután folyt tovább, könnyebben:

— Milyen boldogság is ilyenkor az ilyen kedves hajlék, — kockáztatta meg a látrabb formát Arthur. — Hátha még az

ember olyan aranyos angyallal ülhet szemközt, mint ön, édes Eliz.

Ez már olyan nyilatkozat volt, amelyre illetett szemlesütve elpirulni s Eliz hűségesen hódolt is a szabálynak. De azután könnyebben, gyorsabban, biztosabban folyt a társalgás, amíg anynyira belemeledgett Arthur a nyilatkozatokba, hogy szerelmet vallott.

Ebben a pillanatban Eliz felsikoltott.

— Az égre, mi történt? Mi lelte? Mi baj érte? Vagy talán az én szeretetem riasztotta meg? Hiszen én imádom.

— Ne, ne tovább... Nem lehet... Nem szabad...

— Miért?

Eliz az ajtóra mutatott, ahol csuroni vizesen jelent meg a mama.

— Beszéljen a mamával.

Szénagyűjtő gerebjék. Arató és kaszálogépek. Lókapák, a Clayton és Shuttleworth Ltd. gazdasági gépgyárosok bizománya:

Bészler és Dávid vaskereskedőknél

Debrecen, (Vecsey-ház) Piac-utca 7

Manndorf Gézá, a székesfehérvári kerület egyedüli jelöltjét függetlenségi programmal tegnap egyhangulag képviselővé választották. Nagy Ignác választási elnök és dr. Saára Gyula polgármester üdvözölték az új képviselőt, aki lelkes beszédben köszönte meg a polgárságnak iránta tanúsított bizalmát.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A Háznak csakugyan kánikulai képe van. Alig lézeng néhány ember a padok között. Justh Gyula elnököt megint előnti a méreg, amikor végig néz rajtuk.

— Tessék ennyi emberrel törvényeket hozni! — mondja az újságíróknak.

De elmondja azt is, hogy tévesek azok a hírek, hogy az országgyűlés ülészakát királyi kéziratral fogják bezárni s ezért volt Wekerle Bécsben. A képviselőház önmaga fogja elnapolni magát s a miniszterelnök audienciáján erről a kérdéssel szó sem volt.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt. Az irományok bemutatása után áttértek a napirendre.

Az ingyenes népoktatás.

Teszelszky József: A javaslat méltó folytatása a tankötelezettségről szóló törvénynek. Arra utal, hogy a hitközségeknek jutó kárpótlások nem kielégítők mindenütt; az ő nézete szerint ez a javaslat hatyudala a népoktatás államosítása kérdésének. A tanyai s a felvidéki iskolágyerekekre hívja fel a kormány figyelmét. A javaslatot elfogadja.

Pop C. István: A javaslat erőszakkal kíván magyarosítani, a nemzetiségekre valóssággal ráukmálja a magyar nyelvet. (Zaj.)

Az elnök: Figyelmezteti, hogy a magyar nyelv az államnyelv.

Pop C. István: Gieszwein tegnapi megjegyzésére reflektálva, azt mondja, hogy fél attól, hogy a román nyelvet a kelta nyelv sorsára juttatja az erőszakos magyarosítás. Az nem igaz, hogy vannak népek, melyek egyforma tökéletességgel beszélnek két nyelvet. Lehetnek egyes apró vidékek, melyeken ilyen kivétel történik, de tömegesen nincsenek Mezzofantik. A javaslatot nem fogadja el.

Az elnök: Ki következik?

A jegyző: Vázsonyi Vilmos!

Felkiáltások! Nincs itt!

Damján Vazul: Szintén a javaslat ellen beszél, melyet a nemzetiségek jogai elleni tendenciái miatt nem fogadhat el.

Vázsonyi Vilmos: Soha még javaslatot igaztalanabban, de szerencsésebben sem támadtak. A felekezeti autonomia s a nemzetiségek szempontjából támadták a javaslatot, pedig a felekezeti oktatás hívei ezt a javaslatot örömmel fogadhatták volna. A támadás szerencsés is, mert a javaslat fogyatkozásait az népszerűvé fogja tenni. A kultuszminiszternek nem kíván jobbat, hogy mindig azok sorából támadjanak ellenfelei, akik most sorakoztak ellene. A javaslat folytatása annak a kulturpolitikának, melynek első lépcsője a tavalyi népoktatási javaslat s lényege azt, hogy az állam anyagi erejét felhasználja a felekezeti iskolák támogatására. E politika forrása gróf Tisza István programbeszédében volt, melyet 1906. november 6-án mondott. Csak az a különbség, hogy akkor a függetlenségi párt programján a legnagyobb ellenkezést támasztotta. Most pedig Apponyi javaslatához éppen a függetlenségi párt tombolt a legnagyobb lelkesedéssel. Apponyi javaslata

nemcsak lépés a népoktatás államosítása felé, hanem egyenesen lehetetlenné teszi azt. A felekezeti iskolák az ország leggyengébb iskolái. (Nagy zaj.)

Zakariás János: Fogalma sincs neki a kérdéssel. (Zaj.)

Vázsonyi Vilmos: Igen, szemben a községi és állami iskolákkal.

Artim Mihály: Igen, a zsidóiskolák gyengék.

Vázsonyi Vilmos: Kérem, ezt is concedálok. Előttm az iskolák ideálja az állami iskola.

A felekezeti iskolák sem kulturális, sem nemzeti szempontból nem állanak azon a ponton, mint már az állami iskolák. A népoktatás eddigi állapotáért nem az állami iskolák felelősek. Hogy ebben az országban fél millió gyermeknél több nem járt iskolába, ezért a felekezeti iskolák felelősek. Az ingyenes oktatás feltétlenül népszerűsége tarthat számot. Ezt a kedvezményt a miniszter javaslata kiterjeszti a felekezeti iskolákra, amelyeknek fele költségét az állam viseli. Hol itt a támadás a felekezetek ellen?

Tegnap a nemzetiségek azt kérdezték, micsoda demokrácia az, amely az állami népoktatást követeli. Hát mutassanak nekem a világon demokráciát, aki a felekezeti népoktatás pártján van! (Percig szünetet tart.)

Az elnök: Kérem, ne tessék szünetet tartani!

Vázsonyi Vilmos: Én nem tartok szünetet, én...

Az elnök (dühösen csenget): Ne tessék velem feleselni! Ezt nem tűröm.

Vázsonyi Vilmos: De kérem, eszem ágában sincs feleselni. Én...

Az elnök (osonget): Ne tessék az én kijelentéseimmel foglalkozni, mert megvonom a szót. Rendreutasítom!

Vázsonyi Vilmos (mosolyogva): Ez megtehető. Sőt: én magam vonom meg ezennel magamtól a szót. (Mozgás.)

Molnár Jenő: Ez a legmulatságosabb dolog. A közbenülők büntetlenül zavarják a szónokot, de ha nem bír valami okból beszélni, az elnök nekitámad.

Az elnök: Rendreutasítja Molnár Jenőt. (Nagy zaj.)

Pető Sándor: Éljen a szólásszabadság! (Nagy zaj.)

Az elnök: A képviselő urat rendreutasítom! Ha így folytatja, átadom a mentelmi bizottságnak.

Gróf Apponyi Albert: Röviden válaszolni kíván az ellenvetésekre. Mindenki bátran megszavazhatja ezt a javaslatot, aki a mostani tanítási rendszer híve. Az új javaslat a régi elvek folytatása, kialakítása. Nem Tisza Istvántól vette ő eszméit, mert azokat nem Tisza találta ki, javaslata folytatása báró Eötvös József népoktatási politikájának. Az állam kezébe az analfabetizmus ellen ez a javaslat erős és hathatós eszközököt ad. Az az érv, hogy a népoktatás még sem ingyenes, mert a tandíjat az állam adóban szedi be, nevétséges. Valakinek csak kell fedeznie a kiadásokat. (Derűtlenség.) A javaslat abból indul ki, hogy a gyermek művelődése nem magánügy, hanem közérdek. (Helyeslés.) Állami kötelesség tehát arról gondoskodni, hogy az oktatás ingyenesé tetessék. Ilyen körülmények között méltánytalanság az a kívánság, hogy ezek fizessék a tandíjat, akik megszerzik az ismereteket. A felekezetek autonómiájuk sérelmei miatt panaszkodnak. Nincsen igazuk. Az állam egyszerűen csak örködni akar a nemzeti érzés, a hazaszeretet ébrentartása felett. Annál alaptalanabb ez az aggodalom, mert az állami támogatás egyenesen föllendíti a felekezeti iskolákat. Az állam ezt akarja is. Ő azt hiszi, kihatásaiban még kiszámíthatatlan fontosságú lépés előtt áll ez az ország. A javaslat nem irányul egy felekezet

vagy nemzetiség ellen sem. Mindenkinek odanyújtjuk baráti jobbunkat. Ha ezt nem akarják elfogadni, magukra vessenek, ha ez a jobb összezuza őket. Kéri a javaslat elfogadását. (Hosszantartó helyeslés.)

Az elnök: A vitát bezárja.

A Ház nagy többsége a javaslatot általánosságban elfogadta.

Szünet után Apponyi Albert gróf válasza és közoktatásügyi miniszter azt feleli a felszólalóknak, hogy akár támogatják az ő javaslatát, akár nem, az nem Tisza István, hanem egyedül az ő ötlete. A felekezeti autonómiát a javaslat nem sérti, csupán a tanítás anyagára vonatkozik, már pedig ő nemzeti irányban óhajtja nevelni a jövő nemzedéket. A nemzetiségeknek ezen a téren is baráti jobbot nyújt, de ha nem fogadják, akkor összetöri őket. (Zugó taps és helyeslés.)

Ezután a javaslatot általánosságban, majd részleteiben is elfogadták. Utána pedig az állattenyésztésről szóló javaslatot tárgyalta Vasárhelyi Dezső előadásában Lachne Hugó üdvözölte a javaslatot, amelyet el is fogadtak. Az ülés végén a mentelmi bizottság jelentéseit tárgyalta.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Érettségi a főreáliskolában. Tegnap fejeződtek be az érettségi vizsgálatok a helybeli állami főreáliskolában. Az eredmény kedvező, a mennyiben a jelenlegi nyolcadik osztály minden tagja sikerrel tette le a vizsgát. Délelőtt kilenc órakor hirdette ki az eredményt a vizsgálatot vezető Géressy Kálmán tank. főigazgató, a vizsgáló bizottság elnöke. Szép szavakban avatta érettekké az ifjakat, buzdítva őket a további munkásságra, felemlítve, hogy 120-an iratkoztak be valamikor az intézetbe és most kilencen távoznak.

Halkonzervgyárak egyesülése.

A Forgalmi Bank újabb gyár-alapítása.

A Welleminszky és Gottlieb „Adria” halkonzervgyárak részvénytársaság, mely a Debrecenben székelő „Adria” halkonzerv és halfüstölőgyár és a Welleminszky és a Gottlieb budapesti cég kőbányai halkonzervgyára fuziója folytán a Debrecenben létező Forgalmi Bank Részvénytársaság égisze alatt 400,000 korona alaptőkével létesült, vasárnap tartotta alakuló közgyűlését Budapesten Ungár Jenő, a Forgalmi Bank Részvénytársaság vezérigazgatójának elnöke alatt.

Az alapítók által 3 évre kinevezett igazgatóság tagjai: Ungár Jenő vezérigazgató, Félégyházy János, Kontsek Géza, Trigárszky Emil kereskedők és Tóth Kálmán birtokos, debreceni lakosok, továbbá öv. Welleminszky Rezsőné, Gottlieb Benő gyárosok, Nyegrus Gyula, a Kiss Ernő és Tsa vaskereskedő cég birtokosa, dr. Preusz Ignác igazgató és Preusz Dezső kereskedő, budapesti lakosok.

A felügyelő-bizottság tagjaiként megválasztottak:

Mauthner Adolf, a Mauthner és Wilczek budapesti cég főnöke, Herosfeld Dezső, a Belvárosi tptár r. t. titkára, Brodesser János, a Kőbányai tptár r. t. igazgatója és Emerich Zsigmond, a Debrecenben székelő Általános takarékpénztár részvénytársaság cégvezetője.

A közgyűlést követő igazgatósági ülésen megválasztották a társaság elnökévé Ungár Jenőt, vezető igazgatónak Gottlieb Benőt, aligazgatónak Godány Dezsőt, jog-

Legjobb szabású színes

zefir ingek

legolcsóbban a **HAJDU JÓZSEF divatüzletében**

szerezhetők be. Debrecen Plac utca 50. Megyeház mellett. Vidéki megrendelésnél elegendő a nyakbőség megjelölése.

tanácsosnak dr. Hegedüs Jenő debreceni és ügyésznek dr. Knezovits Adolf budapesti ügyvédet.

Az egyesülés célja a bel- és külföldön mindnagyobb kelendőségnek örvendő, tengeri halkonzervek fokozottabb mértékbeni előállítására és forgalomba hozatalára.

A gyárak központi vezetése Budapest-ről történik.

VÁRMEGYE.

Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegyei tanítóegyesület közgyűlése alkalmából a hajdusoboszlói dalegylet, a ref. tanítóegyesülettel együttesen június hó 28-án, az állami polgári fiúiskola torna esernőjében táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti-díj csak a hangversenyre személyenként 1 korona, a táncmulatságra és hangversenyre 2 korona. Csatlád-jegy 5 korona. Műsor: 1. „A reményhez” Lavotta-Hoppo, előadja a dalegylet. 2. Szabad előadás, tartja dr. Benedek János országy. képviselő ur. 3. Zenekettős, előadják hegedűn Márton Lajos ur, zongorán Vida György ur. 4. Szavaltat. Tokos Margit urhölgy. 5. Enekettős. Csizsár Teréz urhölgy és Jánossy Antal ur. 6. Szavaltat. Laucsek Márta urhölgy. 7. Rapszódia. Lisztől, zongorán előadja Vida György ur. 8. Fohász. Hubertől, előadja a dalegylet.

Thaly Kálmán verset irt. Mulatnak a képviselők.

A t. Ház folyosóján ma délelőtt arról az érettségiről beszélgettek, melynek negyven éves évfordulóját most ünnepelték Justh Gyula és iskolatársai. Szóba került az is, hogy *Thaly Kálmán* abban az időben professzoroskodott.

Mint a magyar irodalom tanára, különféle versek írását adta fel tanítványainak, a kik között ott volt Polgár Józsi — (akkor még hevesmegyei, ma már szolnokmegyei nagybirtokos) — is.

Ennek az ifjunak nem volt elég az apai szubvenció, hát mellékkereset után nézett. Kihirdette az osztályban, hogy a kinek kell, ő egy hatosért szívesen gyárt verset. Szépen jövedelmezett az üzlet!

Egy alkalommal Thaly Kálmán újra egy verset adott fel s egy tanuló leszurta a hatost a Polgár Józsi kezébe. Polgár elhozta a kért verset és a végzet úgy hozta magával, hogy Thaly tanár ur épp azt az ifjut szólította fel a vers felolvasására. Ez megtette s a tanár csendes figyelemmel hallgatta:

— Ezt a verset ön irta? — kérdezte Thaly Kálmán.

— Igenis, én!

— No, hát ezt nem maga irta!

— Esküszöm az égre s annak szent nevére, — deklamálta a diák.

— Hiába esküszik! Ezt nem maga irta.

— De ha mondom, ha becsületesemre esküszöm!

— Hát ne esküdjék! Ez a vers tegnapelőtt jelent meg a „Fővárosi Lapok” hasábjain és a szerzője *Thaly Kálmán*, vagyis én vagyok.

E szavakra a diák riadtan fordult Polgár felé:

— Adja vissza a hatosomat!

Az becsületes fiú volt s visszaadta.

VÁROSHÁZA.

Kezdő iparosok segítése.

Ösztöndíj segédek és iparosoknak.

A városi tanács felhívása.

Debrecen szab. kir. város házipénztára által kezelt „Meszena” alapítvány alapítójának kamat-jövedelméből kifogástalan magaviseletű, tehetséges és szorgalmas helybeli lakos, iparostanulók és segédeknek, szak-képzettségük gyarapítása céljából ösztöndíj nyújtása s ugyanilyen minősítésű kezdő iparosoknak önellátás céljából, műhelyberendezésre segély nyújtása az alapító oklevél értelmében a városi tanács feladata lévén: egy iparos tanonc részére 300 korona, egy iparos segéd részére szintén 300 korona évi ösztöndíj tanulmányaik folytatására és gyarapítására felhasználás, egy kezdő, szegénysorsu iparos részére műhely berendezés és önellátás céljából egyszer s mindenkorra 600 K segély az alapítvány kamatai terhére kiadni rendeltetik.

Felhivatnak ennél fogva a pályázni szándékozó helybeli iparos tanoncok, segédek, kezdő iparosok, hogy erkölcsi, iskolai, szak-képzettségükről és vagyontalanságukról szóló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeket a polgármesteri hivatalhoz f. évi július hó 31. napjának déli 12 órájáig annyival inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Városi Tanács.

Osztrák főtisztek a Hortobágyon. Előkelő állásu, osztrák főtisztek, a kik mindannyian a vezérből valók, tegnap egész nap kint jártak a Hortobágyon, a hol *Markovics Gyula* ménesmester kalauzolta őket. Megtekintették a ménest és a esárdában ebédeltek. Az osztrák tisztek állítólag terepszemlét tartottak a Hortobágyon. Kiséretükben volt a 7-ik huszárezred néhány tisztje is.

Siketnémák vizsgálja. A debreceni siketnéma intézet tanulói szombaton kiállítást rendeznek az általuk készített apró-cseprő cikkekből a városháza közgyűlési termében, ugyanott tartják vasárnap délelőtt az évről vizsgát is.

Borzalmas járvány.

Cigányok a terjesztői.

Küteges hagymáz Hajdumegyében.

Méltán fog rémületet kelteni egész Hajdúvármegyében és Debrecenben az a hír, hogy Hajdúböszörményben és Hajdúhadházon fellépett a küteges hagymáz. Ez a rettenetes járvány a fővárosban szedte legutóbb áldozatait. Már hetek óta lappangott itt is, de csak a múlt héten állapította meg a betegséget kétséget kizáró módon dr. *Losonczy Almos* tisztí főorvos, aki a helyszínére utazott rögtön és megtette nyomban a legszigorubb óvintézkedéseket, hogy a járvány tovaterjedését megakadályozza.

Hogy milyen veszedelmes járvány a küteges hagymáz, mutatja az is, hogy eddig már két ápoló is megkapta a betegséget, akik közül az egyik halálán van. A betegség belélegzés útján terjed. A bacilusok ugyanis oly könnyűek, hogy a levegőben uszkálnak. Ezért kell a beteget őrizet alatt tartani és elzárni a külvilágtól. A bajt legkönnyebben az orvosok és az ápolók kapják meg. Nagy járvány esetén ők pusztulnak el leghamarabb. A betegség hamar végez az emberrel.

A belélegzés után 2—3 nap múlva a beteg hasa felpuffad, nagy láz áll be, amely sokszor halálos végű szokott lenni. Az ötödik napon a testen vörös kiütések jelentkeznek. A javulás, ha a szervezet elég erős a betegség leküzdésére, 4—6 hét múlva szokott bekövetkezni, de azért a gyógyuló beteg is fertőz.

Járvány a cigányputrikban.

Nemrég a hastífusz pusztított a hajdúhadházi és hajdúböszörményi cigányputrikban. *Losonczy Almos* dr. tisztifőorvos erélyes intézkedései folytán a járvány mihamar megszűnt. A cigányok egészséges, erős szervezetére vall, hogy alig történt halálos.

Alig mult el az egyik járvány, már is kitért a másik, a küteges hagymáz, amely sokkal veszedelmesebb a tifusznál, mert rendkívül gyorsan terjed és csak a legerélyesebb óvintézkedések pontos betartásával lehet ellene védekezni.

Ez a járvány szintén a hajdúböszörményi és hadházi cigányputrikban tört ki, amelyek valóságos járványfészkek. A cigányok erős szervezete csudálatosképpen ellenáll a betegségnek, úgy hogy eddig még cigány nem halt bele, de annál veszedelmesebb a többi lakosságra.

Mikor a veszedelmes járvány fellépéséről *Somossy Béla* böszörményi polgármester értesült, azonnal összehívta az egészségügyi bizottságot, mely nyomban járványbizottsággá alakult. Elrendelték a Varjas és a kaszárnyagödörbeli cigányputriknak 10 százalékos higanyoldattal való fertőtlenítését, a betegeknek a járványkórházba való szállítását, a cigányokat pedig július végéig kitiltották a városból. Miután pedig lehetetlen másként fogatosítani e rendelkezést, elrendelték a cigányputrik állandó felügyeletét, nehogy bármelyik cigány elhurcolhassa a járványt.

Valósággal ostromállapot alatt vannak a böszörményi és hadházi cigányputrik. Csendőrrjáratok cirkálnak a putrik körül 100 méternyi távolságban éjjel-nappal. A járvány-kórház előtt is éjjel-nappal őr áll és oda az orvoson és ápolókon kívül senkinek nem szabad belépni.

Miután a cigányok ki nem mozdulhatnak a putrikból, a hatóság elrendelte a cigányoknak közkieltesen való ellátását. Szabó Mihály hajdúböszörményi utcahadnagyot bízta meg *Somossy Béla* polgármester a cigányok táplálásával. A cigányok kapnak kenyeret, a felnőtt egész, a 10 éven aluliak fél kilót, húst, kását, lisztet, szalonnát, sőt, a gyermekek ezenkívül még fél liter tejet. A csendőrrjáratok éjjel-nappal őrködnek rá, hogy a cigányok közül senki se hagyassa el a telepet.

Hogy milyen veszedelmes járvány tovaterjedésének megakadályozásáról van szó, mutatja az is, hogy a belügyminiszteriumot

Telefon 602. sz. **Glück Ede**

női-, férfi- és gyermek cipő üzletébe a

legolcsóbban vásárolhatunk

Debrecen,

Plac- és Kossuth utca sarok. Kistemplommal szemben.

Telefon 602. sz.

naponként táviratilag kell értesíteni a betegség állásáról. Eddig Hadházon 27, Bösör-ményben 22 megbetegedés történt.

Az első halott.

A mint már említettük, a cigányok erős szervezete ellentáll a küteges hagymáznak és bár a 49 megbetegedésből 46 jut a cigányokra, egyetlen halálozás sem történt még köztük.

Az első halott hajdu ember: Rác Miklós hadházi vagyonos polgár, a községi képviselőtestület tagja. A jó erőben levő, 58 éves ember a főbíró utasítására hivatalos szemlét tartott a kórházban; ott kapta meg a betegséget. Harmadnap kitört rajta a láz, a mely pár óra alatt végzett vele.

Mikor a tisztí főorvos megtudta az esetet, azonnal intézkedett, hogy állandóan csendőr ügyeljen a kórházra és oda senki se ne bocsásson többé. A főorvos elrendelte, hogy a küteges hagymában elhunytaikat rögtön koporsóba kell tenni, a koporsót lezurkolni és a halottat 24 órán belül eltakarítani; a beteg házát és hozzátartozóit pedig fertőtleníteni kell és a hol beteg van, oda őrt kell állítani.

Eddig már két betegápoló is megkapta a betegséget. Az egyik a halálán van, a másikon még nem tört ki a láz. A legszomorubb a dologban, hogy közegészségügyi óvintézkedéseket csak a csendőrfegyver félelme alatt lehet foganatosítani.

SZÍNHÁZ.

Szintársulatunk Nyiregyházán. A szünidő előtt 14-ikén, hétfőn jöttek össze utoljára a szintársulat tagjai, afféle bucsuzkodásra. Ez alkalommal bucsuzott el a társulattól Békés Gyula is, megköszönve a színház tagjainak azt a ragaszkodását, a melylyel tudvalevőleg az egész társulat viseltetik Békés iránt, a kiből a színészt és titkárt egyaránt szerették. A bucsuzkodás meleg és megható volt, mert mindeddig azt hitték a színháznál, hogy Békés mégis csak vissza fogja vonni a titkári állásáról önkényt való lemondását. Könyezve vették körül és ölegették a kollegák a meghatottságtól remegő Békést, a kinek Zilahy igazgató is szép beszédben köszönte meg nehéz titkári állásában eltöltött hét évi működését, munkásságát ismételtelen kifejezvé sajnálkozását a felett, hogy az adminisztratív munkáktól vissza vonult. Békés ugyanis ezután kizárólag, mint színész fog működni. A társulat tagjai közül már többen megkezdték szünidejüket; a társulat még visszamaradt része 22, 23-án fejezi be működését. Utoljára tegnap Petrás Sári játszott meglehetősen érdekes mellett.

Az Uranus mai, elite új műsora. 1. Szigorú apa. (Bohózat.) — 2. Kaosa vadászata a velencei tavon. (Sport.) — 3. Nagyapa pirulái. (Bohózat.) — 4. Nizza panorámája. (Eredeti helyszíni főlvetel.) — 5. Levélhulláskor. (Nagyszerű dráma.) — 6. Pierott álma. (Bohózat.) — 7. Cipőtolvajok. (Bohózat.) Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete este pontban 8 és 9 óraker. Helyárak mint rendszeren. Kedvezményes árú jegyek egész nap előre válthatók: ifj. Ecsedi József kereskedő urnál, kollégium mellett, Darabos-utca sarok. Schwartz kisasszonyok társdéljében, Bikával szemben. Schwarz Dániel ur társdéljében, városházzal szemben. Rencz Antal ur fodrász-üzletében, Kossuth-utca. Folyton érkező ujdonságok naponta műsoron.

Öngyilkos leány. Szerelmi csalódás áldozata.

Gyufaoldatot ivott.

A csalódott szerelmesek sorsa jutott osztály részül Ludmann Róza 22 éves leánynak. Csinos, szemrevaló katoná megvette a szívét; szerelmet, boldogságot ígért neki. Azt is mondta, hogy feleségévé teszi. Szegény leány vakon hitt a csalfa legénynek, aki rövidesen megunta és szépen más-hoz pártolt. Ludmann Róza, mikor tudomást szerzett kedvesének csalfaságáról, a halálban keresett menedéket. Tegnap a reggeli órákban Miklós-utcai lakásán gyufaoldatot készített s azt megitta. A mentők a haldeklő leányt a kórházba vitték.

Ludmann Róza még csak rövid néhány hónapja jött Debrecenbe s itt Stambel Salamonnál, a Miklós-utca 25. szám alatt vállalt szolgálatot. Vig kedélyű, dolgos leány volt s gazdái szerették. Az utóbbi napokban azonban megváltozott. Ekkor iskerkedett meg egy közkatonával. Szerelmes lett belé, mely eddig gondtalan életét megváltoztatta. A szerelem boldogság helyett csalódást termelt számára.

Hamarosan megtudta, hogy a katoná érdemtelen arra a nagy szerelemre, melylyel iránta viseltetik. Csapodár legény, a ki csak hitegette, csalogatta.

A végzetes eseményt megelőző este heves szóváltás folyt le köztük, melynek szakítás lett a vége. A szerelmében csalódott leány az egész éjjelt álmatlanul, sírással töltötte, reggel pedig gyufaoldatot ivott. A mérég lassan hatott s csak dél felé lett rozsul. Kinos fájdalmak fogták el s összeesett. A helyszínén azonnal megjelentek a mentők és a súlyos beteg leányt a kórházba szállították.

Állapota rendkívül súlyos, életben maradásához kevés a bizalom.

UJDONSÁGOK

Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. **Főiskolai anyakönyvtár (Collégium)** nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8-12. d. u. 3-6. **Főiskolai múzeum Collégium** nyitva vasárnap d. e. 10-12. — **Városi múzeum (Hatvan-u. 23)** nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12-ig, — **Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — **Zenede tanszermúzeum (Hatvan-u. 23.)** nyitva minden szombat d. u. 2-4. Vasárnap d. e. 10-12. — **Zenede Csapó-utca 20. — Tornacsarnok, Péterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely.** Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda-és Szombat d. u. 2-5. **Sikotéma tanintézet.** Csapó-u. **Vetőmag vizsgáló állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Dohány kísérleti állomás.** (Pallagi gazdasági tanintézet.) **Közkórház.** Péterfia-u. végén, betegek d. u. 2-4-ig látogathatók. **Női klinika.** Atilla-tér. **Gyermekmenhely.** Mester-u. végén. **Margit fürdő telep.** Péterfia-u. **Vizgyógyintézet.** A nagyerdőn. **Dohánygyár.** Atilla-tér. **M. A. V. műhely állomás.** István malom. **Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár.** Miklós-u. végén. **Gebauer érokoporsó gyár.** Homokkert. **Erőtakarmánygyár Margit fürdő telep.**

*** Az ev. ref. főgimnázium rajzkiállítás.** A debreceni ev. ref. főgimnáziumi ifjuságának rajzkiállítás tegnap délelőtt megnyitott. A kiállítás nyitva van naponként délelőtt tíztől tizenkettőig, délután négytől hétig. Az ifjuság igen kedvesen lepte meg a meghívottakat, mikor a kiállításra maga festette meg részükre a meghívókat. Minden meghívó egy-egy csinos, sikerült akvarel. A rajzkiállítás nyitva lesz június 26-áig.

*** Orvosi körökből.** Dr. Strelinger Győző nőorvos négy heti időtartamra a városból elutazott.

*** Eltűnt az öreg harangozó.** Eltűnt lakásáról Szabó Sándor, 58 éves harangozó. Ide s tova három napja, hogy eltávozott és azóta semmi hír felőle. Teljesen nyoma veszett. Hozzá tartozóit aggodalom fogta el, mert az öreg Szabó Sándor már régen betegeskedik s előtűnk folyton azt hajtogatta, hogy öngyilkossá lesz. Különösen az utóbbi napokban sokat szenvedett s gyakran mondogatta, hogy a kinos fájdalmakat már nem bírja tovább. Vasárnap nem bírta már elvégezni a harangozást, egész nap szomorú és sórtlan volt. Este, mikor mindenki lenyugodott, csendben, észrevétlenül távozott el lakásáról. Hová, mérre lett, senki sem tudja.

*** Letört bimbó.** Vettük a következő gyászjelentést: Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen kis leányunknak, kis testvérünknek, kis unokánknak: Emiliának folyó hó 15-én, hétfőn este 9 óraker, 5 hetes korában történt váratlan elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 17-én, szerdán délután 5 óraker fognak a városi epreskerti lakásunknál tartandó rövid gyászima után a Várad-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztessegre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Áldás és béke poraira! Szerető szülei: Markovics Gyula és neje Korpos Erzsébet. Nagyszülei: Korpos János és neje Pásti Lidia. Testvérei: Dezső, Irma, István, Gyula, Erzsébet, János, József, Sándor. A temetést Gebauer K. temetője rendezi.

*** A cseresznye halottja.** A régi örmény közmondást, hogy: Ne menj a vízbe, nem fulsz bele, ne mássz a fára, nem esel le róla — nem igen respektálta Czibók Péterné és bizony súlyosan lakolt érte. A szerencsétlen asszony a kertjében felmászott egy cseresznyefára, hogy eladni való gyümölcsöt szedegessen. Alig kezdett azonban munkájához, a vékony ág letört lábai alatt s a földre zuhant. Esése végzetes volt, mert az ijedségtől és ütődéstől egyik szivere elpatlant s a szegény asszony szörnyen halt.

*** A zenede vizsgái,** a melyek még szombaton megkezdődtek, egész héten át, vasárnapig tartanak. Az igazgatóság helyesen intézkedett, midőn az elméleti vizsgákat az első napokra tűzte ki. Kívánatos lenne, ha a közönség minél nagyobb számban látogatná e vizsgákat, melyek eredménye rendkívüli érdekességeket és tanulságokat nyújt. Az igazgatóság minden vendéget szívesen lát a nyilvános (díjtalan) vizsgákon.

*** Elütötte a kerékpáros.** A vigyázatlan kerékpárosok sűrű egymásutánban lesznek okozói apróbb baleseteknek. Tegnap ismét eltiportak egy polgár embert, aki gyanútlanul haladt keresztül a szekérunton. A főtéren történt, hogy Szabó Lajos csapókeri lakos az egyik oldalról a másikra akart átmenni. A szekérunton Feldmann Manó kereskedősegéd biciklijével elütötte. Szabó az esés következtében sérülést szenvedett.

Legjobb a Békési Róza „Barna gyanta“ szappana

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Kiss Gizella ref. 51 éves, Szóke Gyula ref. 9 éves.

* **Furkó Tamás a haditörvényszék előtt.** A Mészana-utcai véres dráma előidézőjét, a fogságban lévő Furkó Tamás napszámot tegnap a hadbíróóság kihallgatta. Furkót két börtönőr kísérte a hadbíróóság elé, hol hosszasan kihallgatták. Erre a kihallgatásra azért volt szükség, mivel a drámában jelentékeny szerep jutott annak a három katonának is, akik azóta fogságban sanylenek. Furkó a hadbíróóság előtt is azt vallotta, lehet, hogy mentségére, amit eddig is hangoztatott, hogy az egész drámát a katonák fellépése okozta. Ha a katonák nem léptek volna fel támadólag, a végzetes csett nem történt volna meg.

* **A sáskairtás.** Az elmúlt héten a sáskairtás akadálytalanul tovább folyt. Nagyhortobágyon ma, legkésőbb holnap be is fejeződik. Balmazújvároson, Hajdunánáson, Hajduböszörményben, Tiszapolgáron a következő héten szintén ki lesz irtva a tömeges, a tavalyinál azonban jelentéktelenebb fertőzés. Utána kezdődik aztán az utótakarítás. Az urii és a kunmadarasi csekélyebb terjedelmű fertőzések irtása szintén, valószínűleg a jövő héten fejeződik be. Mind e helyeken eddig a vetésekben semmiféle kár nem történt.

* **Szerencsétlenség a lóvásárban.** Tegnap délelőtt a lóvásárban súlyos baleset érte Kaszás Lajos h.-szoboszlói lakost. Császi M. Iova megrugta. A vaspatkó jobb vállát és arcát érte. Kaszás Lajos a fájdalomtól eszméletlenül rogyott össze. A mentők bevitték a kórházba, ahol a súlyosan sérült embert ápolás alá vették. Kaszásnak a rugás következtében váll és arcosontja eltörtött.

* **Meglopott kereskedő.** Ügyes kezű, de főképp gyorslábu csavargók közt rendes szokássá vált, hogy az üzletek elé reklámnak kiakasztott árukat megdézsmálják. Ilyen vakmerő módon lopták meg tegnap Markbreit Ignác kereskedőt, akinek üzlete előtt kiakasztott árukból egy 20 korona értékű bórondót vittek el. A tolvaj elmenekült.

* **Leugrott a gyermekével a vonatról.** Bakó Bálintné hat éves István nevű fiával Hadházi Debrecenbe akart utazni. Tévedésből a nyiregyházi vonatra ült, amit csak akkor tudott meg, mikor a vonat elindult. Bakó Bálintné ölébe kapta kis fiát és az induló vonatról leugrott. A jegykezelő kalauz kapott utánuk és mentette meg őket, mielőtt a következő kocsik kerekéi alá kerültek volna.

* **Scheiner Orfeumában minden nap új műsor.** Az igazgatóság csak néhány napra sikerült Gerő Józsefet szerződteni. Ma új bohózat megy „A cselédelhelyező intézet” címen, azonkívül Bácskai Sándor, Solti Dezső és Reményi Izó új műsorral lépnek fel. A közönség pártfogásáért esedez az igazgatóság.

* **Kedvezményes áru jegyek.** Az Uranus igazgatósága a mai nappal ismét egy ügyes ujitást létesített. Az alábbi üzletekben kedvezményes belépti jegyek elárúsítását létesítette, melyek egésznapon át válthatók. E jegyek ellenében a pénztárnál kiszolgálják az eredeti jegyet. E jegyek ünnep és vasárnap kivételével minden hétköznapi előadásra érvényesek. A jegyek árai olyan jutányosak, hogy olcsóbban igazán kívánni sem lehet. Ma egy különösen pompás, új műsor kerül bemutatásra, melynek tulnyomó része rendkívül mulatságos, nevetető képekből áll. Az est fénypontjai a „Levélhulláskor” és a „Kacsá vadászata” című képek lesznek. A kedvezményes áru jegyeket a következő helyeken lehet kapni. Ifj. Ersei József ur kereskedésében, Darabos-utca sarok. Kollegium mellett. Schwartzsasszonyok tőzsdéjében, Bikával szemben. Schwartz Dániel ur tőzsdéjében, Városházával szemben. Rencz Antal fodrász ur üzletében, Kossuth-utca.

* **A hentes és mészáros ifjuság táncmulatságán,** amelyet folyó év június 8-án tartottak meg, felülfizettek a következő urak és hölgyek: Debreceni Lajos hentes 20 kor. Némethi János hentes 20 kor. Gombos Ferenc hentes, id. Nagy Lajos hentes, ifj. Nagy Lajos hentes, Fraszner János vendéglős, Balogh testvérek 10-10 korona, Báthori Sándor hentes, Eva Péter szabó, Frideri Gusztáv cukrász, Törő Imre vendéglős, 6-6 korona, Medgyaszay Sándor hentes, Takács József hentes, P. Szabó Mihály hentes, Nagy András keztűs, Schaf János tánczenész 5-5 korona, Gombos István hentes 3 kor. Seress Lajos könyvkötő 2 kor. Szűcs István sertéskereskedő 2 kor. Rác István sertéskereskedő 2 kor. Szűcs Gergely hentes 2 kor. Steiner Jakab vágóhídi ellenőr 2 kor. Reich Bernát 2 kor. özv. Gombos Ferenoné, Ecsedi Jozsefné, Luczi Ferenc hentes, ifj. Kovács Dániel hentes, Nagy István sertéskereskedő, Kiss Károly m. kir. csendőrszervező, Moga Imre, Horváth Imre, Böszörményi Mihály sertéskereskedő, Albert Béla hentes 1-1 korona, Kovács Frigyes hentes 40 fillér. Hálas köszönetet mond a felülfizetőknek az elnökség.

Sáska Nagylétán.

Kétszáz hold termése elpusztult.

A lakosság védekezése.

Jönnek a miniszteri kiküldöttek.

Nagyléta község határában a termés legveszedelmesebb ellensége, a sáska lépett fel, mely rohamosan pusztítja a termést. A sáska pusztítása oly rohamosan terjed, hogy az emberek kétségbe vannak esve. A sáska vasárnap és hétfőn 100 uj holdról pusztította el a termést. Eddig összesen 250 hold terület van elpusztítva. A lakosság úgy, ahogy tud, védekezik a rémitő ellenség ellen.

A falánk féreg ellen eleinte nem védekeztek, mert azt hitték, hogy az tücsök, amit az eső is el fog pusztítani. — A sáskákból három helyre is küldtek mintát. Az országos rovarügyi állomásról sürgönyileg tegnap érkezett meg az értesítés, hogy a felküldött férgek marokkói sáskák és a lehető legnagyobb mérvben üldözendők.

Az értesítésre az egész község lakossága szalmával, kendővel, lapátokkal és kapával felfegyverkezve vonult ki a sáskától ellepelt területekre. A nép a földeken a sáskát összehajtja egy helyre és ott szalmából tüzet rak. A tűz tényleg sokat pusztít a féregből, azonban ez még meg sem közelíti azt az óriási mennyiséget, amely a földeket ellepi.

A földművelésügyi minisztertől tegnap sürgönyileg érkezett értesítés a községbe. A miniszter tudatja, hogy szerdán egy szakembere fog Nagylétára utazni, aki meg fogja adni a kellő utasításokat. Addig is a népek vasboronákkal kell pusztítani a sáskát. A sáska eddig csak a gabonával bevetett területeken pusztított, most azonban átment a szőlős területekre is és már eddig is óriási károkat okozott.

A sáska gyors terjedésének az az oka, hogy már a múlt évben jött át egy sereg sáska a Hortobágyról és annak petéi most kezdenek kikelni. Ez a kikelési folyamat hihetetlenül gyorsan történik, úgy, hogy a már kikelt sáska pusztulása semmit sem ér.

Eddig még nem lehetett meghatározni, hogy milyen nagy területet fertőzött meg a sáska, mert még mindig nem kelt ki az összes sáskapete. A pusztításoknál most kint van a székelyhídi járás főszolgabírója is, akik igyekeznek, — amennyire tudnak, — utasításokkal ellátni a népet. Eddig legnagyobb kárt okoztak a sáskák Guba József nagygazdának, akinek minden vetését elpusztították.

A miniszteri kiküldött holnap fog megérkezni Nagylétára, ahol azonban valószínűleg sokkal nagyobb arányú készülékekkel kell dolgozni, mintsem most gondolják, mert igen nagy terület van megfertőzve.

A dánosi haramiák.

Igazat mondott-e Surányi?

Revízió előtt.

A dánosi rablógyilkosság ügyében felmerült újabb fejlemények, úgy látszik, nem oly döntőfontosságúak, mint aminőknek azt a védők látják. Az öreg Surányi Ignác, aki Barkóczi Pál ócsai parasztgazdának elárulta a gyilkosságban résztvevő cigányok neveit, még hivatalosan a mai napig nem lett kihallgatva.

Az ügyészségen általában az a vélemény uralkodik, hogy — per jogilag nem is vehető figyelembe Surányi vallomása. Ez még akkor sem változtatna a dolgon, ha többen vallanák ugyanezt. A vádlottárs megváltoztatott vallomása a perrendtartás értelmében legfeljebb akkor képez új bizonyítékot, ha azt az összes vádlottak egybehangzó vallomása is megerősítené. Már pedig igen kevés reménység fűződhetik ahhoz, hogy Parnó Tuta, és Trokár Marcsa önmagukat szántszándékkal a bitófa alá hurcolják.

A védők különben görcsösen ragaszkodnak ehhez a szalmaszálhoz. Tervük az, hogy holnap testületileg kivonulnak a gyűjtőfogházba és jegyzőkönyvileg körülményesen kihallgatják az öreg vajdát. Ennek vallomását azután hozzátámasztják a Kuriához benyújtandó semmisségi panaszokhoz, abban bizakodva, hogy ennek alapján okvetlen megsemmisítik az esküdtbíróóság ítéletét.

A pestvidéki törvényszéken egyáltalán gyanusnak találják, hogy Barkóczi Pál, aki már július 1-én szabadul a gyűjtőfogházból, egész

Aratóknak!

kimérésre bab, kása és kőso valamint mindennemű gazdasági cikkek kaphatók: **Deutsch Albert és Fia** fűszerkereskedésben Halván-u. 2.

mostanig várt arra, hogy Surányi önvallomását nyilvánosságra hozza. A védők szerint ennek a magyar-rázata, hogy Barkóczy hazament a falujába s a legkisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy tanunak jelentkezzen. Miután fölmentették, a napokban feljött kifizetni védője expenzótáját és ez alkalomból mondotta el azt, amit fogolytársa, Surányi neki elbeszélte. A nagy szenzáció tehát kicsiny perjogi incidenssé zsugorodott össze s alig hihető, hogy alkalmas lenne az ítélet megváltoztatására.

A dánosi rablógyilkosság miatt elítélt cigányasszonyok közül ötöt a napokban a balassagyarmati ügyészség fogházába szállítottak el. Ezek mindaddig itt maradnak, a míg az ítélet jogerőre nem emelkedik. Azután viszik őket Mária-Nosztrára, ahol egy hasznos mesterséget tanulhatnak — a harisnyakötést.

TÁVIRATOK.

Azegyetemi sztrájk.

Bécs, június 16. A szláv egyetemekre lassankint visszatér a tanulóság. Oly tömeges a visszatérés, hogy a prágai egyetemen miattuk új tanszéket kell állítani.

Az önálló bank alapja.

Ujpest, június 16. Az itteni Rákóczy-asztaltársaság 2000 darab aranyat gyűjtött a magyar bank javára.

Elfogott istálló-tulajdonos.

Budapest, jun. 16. Ma délelőtt a rendőrség letartóztatta Paul Manó versenyistálló-tulajdonost, aki Schreiber uzsorás körmei közé került.

Gyilkosság.

Kecskemét, június 16. Félegyházán Adorján János gazda nyakát elvágta és meghalt. A csendőrség letartóztatta Kurucz Istvánt és fiát súlyos gyanúkok alapján, azonkívül Csermák Mihály rokonát.

Osztálysorsjáték.

Budapest, június 16. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 70.000 koronát nyert: 61565. 15.000 koronát nyert: 63331. 3000 koronát nyert: 13441. 2000 koronát nyertek: 51610 107859. 1000 koronát nyertek: 36828 58201. 500 koronát nyertek: 42841 67204 92491 107018 121805. 300 koronát nyertek: 3136 3956 4088 8030 9040 9175 13398 17294 21189 23129 27228 27277 28032 31189 31252 31261 32762 32820 35219 36193 37883 39345 49521 50906 53600 43822 54800 55194 55254 55749 56580 60218 62826 63122 65105 65867 71986 76257 78943 85553 85823 89313 89639 89976 91226 94957 96429 97114 98959 101641 103457 107210 108474 109766 111827 113000 116442 118969 123179.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ büntügyi tárgyalások. Június hó 17-től június 22-ig az alább írt ügyekben lesznek főtárgyalások, u. m.: Június hó 17-én, szerdán: Szabó Imre ellen lopásért, Gál Lajos ellen királysértés vétségeért, Lampert Ferenc s 4 társa ellen testisértésért. Június hó 19-én, pénteken: Lőrincz Jenő s

társa ellen párviadal vétségeért, Szekeres György s társa ellen erőszak büntetteért, Lorént József s társa ellen párviadal vétségeért. Június hó 20-án, szombaton: Molnár István s 5 társa ellen zsarolásvétségeért, ifjú Magyar István ellen okirathamisításért, Toronyán Antal ellen testisértésért.

HIREK.

Eltűnt ékszerészügnök.

Sok ékszer volt nála.

A budapesti rendőrségen tegnap bejelentették, hogy Bilsiczky István 34 éves ékszerügnök lakásáról eltávozott és azóta oda vissza nem tért. Bilsiczky hozzátartozói nagyon meg vannak rémülve és felesége azon határozott gyanúnak adott kifejezést, hogy férje büntett áldozatául esett.

Bilsiczkyknél, amikor eltávozott, egy bőrtáskában sokféle ékszer volt és azt mondotta, hogy elmegy a Svábhegyre, ahol egy kocsmába rendelték.]

Felesége figyelmeztette, hogy sötét este lesz, mire visszakérülhet és akkor nem tanácsos annyi ékszerrel a sötét és elhagyott vidéken lenni, de Bilsiczky azt válaszolta:

— Ki tudja, hogy mit hordok a bőrtáskában.

Bilsiczky józanéletű ember, aki éjszákára csak a legrikkább esetben marad el hazulról, most két napja távol van és életjelt sem adott.

Középtermetű, sovány, halványarcu, szürkés haju, barna bajuszu, rövidlátó ember, aki szürke öltönyt, szürke puha kalapot, sárga cipőt, színes nyakkendőt viselt.

A rendőrség megindította a nyomozást.

Agyonnyomott gyermek. Resz András ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy Oriás-utca 23. sz. alatti lakásán a gyermekét a eseléd maga mellé fektette és álmában agyonnyomta. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Szabályozható léghajó a hadseregnek. A császár-jubileumot rendező központi bizottság az ünnepélyből várható jövedelemnek egy részét a hadügyi kormányzatnak ajánlotta meg, hogy abból a hadsereg számára szabályozható léghajókat szerezzen. A hadügyminiszter köszönőiratot intézett s utalással a külföldi példákra hangsúlyozza, hogy tekintettel a hadügyi kormányzatnak e célra szánt összeg csekély voltára, a magánadakozás útja az egyetlen módja a költségek beszerzésének. Egy modell beszerzésére hozzávetőlen félmillió koronára volna szükség.

Kirabolt ékszer-üzlet. Pétervárról jelentik: A legnagyobb ékszerüzletet, a melynek Gordon ékszerész a tulajdonosa, kirabolták. Aranyon, ezüstön kívül 300,000 rubel árá gyémántot raboltak. A rablók elmenekültek.

CSARNOK.

Első szerelem.

— Regény. —

(Folytatás.)

Egy napon Deressei amikor hazajött, az ő kis csalóánya szokása szerint tárt karokkal rontott eléje, átölelte és összevissza csókolta. Azután a karjába kapaszkodott s villogó két kék szemét oda függesztette a Deressei boldogságot sugárzó arcára.

— Sokáig elmaradt ma kedves bácsim!

— Bizony, mert sok dolgom volt.

— Sok! Kifáradt ugy-e?
— Azért nem fáradtam ki.
— Mi volt az a sok munka?
— Először is kaptam egy meghívót.
— Hová? Mire?

— Hát egy nyári táncvigalomra, a melyet a mi kis városunk intelligenciája rendez. Nyomban elhatároztam, hogy oda elmegyünk és elviszlek magammal téged is, édes kis üdvösségem.

— Igazán? Táncolunk? Mi ketten?

— Na, ha én nem is, de te kicsikém bizonyára sokat fogsz táncolni. El is mentem s bevásároltam. A szabónő mindjárt itt lesz. Mértéket vesz. Azt akarom, hogy szép ruhát csináljon neked. Ugy álljon rajtad, mintha öntötték volna karesu természetére s még is olyan finom, könnyű legyen, akár a lehellet.

— Ó, hiszen azért kár újabb költséget csinálni. Van nekem elég szép ruhám.

— De oda még szebb kell! Ezt csak bízd reám. A nevelő kisasszony is velünk jön. Ő majd elmond neked mindent. Te csak készülj boldogan, mert tudom, hogy kitűnően fogsz mulatni.

(Folyt. köv.)

Ingatlanok forgalma.

Herskovics Emánuel és neje Goldstein Lina veszik a debreceni 4517. sz. tjkvben foglalt Tizenháromváros-utca 37. sz. házat Czeczki József és neje Schönvald Saroltától 13,200 kor.

Frenkel Emánuel és neje Weisz Fáni veszik a debreceni 2568. sz. tjkvben foglalt Arany János-utca 16. számú házat Telbisz Sebestyén és neje Hankesz Máriaától 22,500 koronáért.

Az általános takarékpénztár veszi a debreceni 1080. sz. tjkvben foglalt Piac-u 32. sz. házat Vámos Károly és nejét illető felerészt 142000 kor.

Dusa Józsefné Kiss Eszter veszi a debreceni 9633 sz. tjkvben foglalt 232 szögöl majorsági földet Kecskés Antal és társaitól 3260 kor.

Neuhauser Lajos veszi a debreceni 4912. sz. tjkvben foglalt 1273 és fél négy-szögöl homokkerti szőlőt Posszert Jánosné-től 13700 kor.

Faragó István és neje Lugosi Eszter veszik a debreceni 848. sz. tjkvben foglalt Morgó-utca 25. sz. házat Nagy József és neje Kiss Esztertől 11600 kor.

Áru- és értéktőzsde.

Június 16.

Budapesti gabonátőzsde.

25 fillérrel drágább áron elkelt 50 kilónként 15,000 mm. buza.

A határidő-üzlet.

Helyi realizációk és a készáru piac hanyatlása következtében gyenge volt az irányzat a határidőüzletben s az összes gabonamé ár 10-15 fillérrel hanyatlott.

A forgalom mérsékelt volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza május	—	—
Buza október	1152	1135—1136
Rozs máj.	—	—
Rozs októberre	955	939—940
Zab májusra	—	—
Zab októberre	881	825—826
Tengeri július	681	679—680
Tengeri május 1909	680	678—676

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde ösztönzés híján üzletellenül folyt el. A forgalomba került értékek árfolyamai alig változtak.

EGY gyakorlott leány pénztárnoknői vagy irodai állást keres. Cim a kiadóban. 8949

CSAPÓ-utcán ma egy debreceni első takarékpénztár által kiadott 100 koronás könyvet elvesztettem. A megtaláló, aki elhozza, jutalomban részesül, Miklós utca 20. szám alatt, Regéczy Vilmos.

Bikszád fürdő

(Szatmármegye)

Megnyitás május 15-én.

Meleg ásványvízfürdők, szénsavas, fürdők, hideg gyógyvizintézet, inhaláció, 160 kényelmesen berendezett szoba, vízvezeték, acetilen világítás. Vasúti állomás, posta és távirat helyben. Prospektust és mindennemű felvilágosítást kívánatra készséggel küld a

fürdőigazgatóság.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár.

Ruha és boluskelme új-
donságok,

— Voile de laine, —

Ruha-vászon, Angol zephir,

Gyönyörű női napernyők.

! Óriási raktára !

**AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FÉLEGYÁZS JÁNOSAL**

Moskovits József

ruhaszabó divatterme

Angol és hazai szövet
ujdonságok raktára

A legelegánsabb

ruha különlegesség

elsőrendű szabóműhelye

☘ Piac-utca 46. szám az udvarban. ☘

Napernyők,

női gallérok és nyakkendők,

zsabók,

ingbluz-zefirek,

és

bluz-selymek

mesés olcsó áron kaphatók

OTT KÁROLY UT.

cégnél

Kossuth utca 2. Városháza alatt.

Jó minőségű férfingek frt. 1

Valódi brünni szövetek

• az 1908. évi tavaszi és nyári időnyra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes fértárhá-	1 szelvény 12 korona
hoz (kabát, nad-	1 szelvény 15 korona
rád és mellény)	1 szelvény 17 korona
elégendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, szintily felöltözöket, turistalódot, selyem-
hangart stb. stb. gyári áron küld a mint meg-
bízható és szolid cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetekéért közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintáit, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss árban.

Máthéi János

légszesz és vízvezeték vállalata

Debrecen, Péterfia-utca 19.

Telefonszám 321. 17

Légszesz, vízvezeték, angol closett,
csatornázás, szivattyu, a legmoder-
nebb fürdő berendezési, gőzfűtési,
központi vízmelegítő készülékek,
épület és bádigos munkák jóállás
mellett és minden szakmában elő-
forduló javítások szakszerűen, gyor-
san, és jutányosan eszközöltetnek.

A bőr ápolása kötelesség az egészség
érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek)
üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó
fehérséget. Megszünteti a kézörösséget.
Az eltarvult, kirepedezett és szelkíjta arcot
vagy kezét, a legelőkelőbb idő alatt fehérré s
puhavá teszi! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Egy üveg

Mint bőrápoló szer páratlan MOLLITERGIN

Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s tóráktára

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz

DEBRECENBEN,

Főpiac 31. sz. alatt, a Városháza szemből

Telefon 84. **Mész** Telefon 84.

Körösvölgyi darabos mész

1907. évi pihent oltott mész,

portland és román cement,
egeresi gipsz.

Vakolati kőpor, Menyezet nádsonat,

Elszigetelő-lemez,

kátrány papír-lemez

Minőségben és tartósságban felülmulhatlan

„GLÓRIA”

valódi cement aszfalt fedő-lemez,
továbbá az összes

kerékgyártó és pintér anyagok

legolcsóbban, legelőnyösebben beszerezhető

Kupfer Jenőnél

Debrecen, Bethlen-utca 23.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz.

Matild szépitőszerek ma már
elismert legjobb cos-
meticuskészítmények
legfényesebben bizo-
nyítja ezt legnagyobb kelendőségük.
Tessék megkérdezni a főraktárban,
Sem higanyt sem ólmot nem tar-
talmaznak.

Matild krém,

a legvastagabb szelőt, májfoltot, vinmedlét, pörse-
nést vagy bármiféle bőrcsunyaságot biztosan eltávolít,
teljesen zsír- és olajmentes, pudor alá nappali hasz-
nálatra remek ráncfedő, a leghervadtabb arcóbortól
perc alatt üdévő és **Matild arckenőcs** éjjelre,
bársonypuhává teszi. **Matild** zsíros,
hatása gyorsabb. Tégelye 1 kor. és 1 kor. 60 fillér.
Készíti Kun István gyógyszerész szaklaboratóriuma
Debrecen. Főraktár Tóth Béla gyógyszerésznél Tisza-
palota.

Ha nem használ, árát visszaadom.

Mielőtt személyi, jelzá-
log- v. építési

k ö l e s ö n

iránt intézkednék,

kérjen díjtalanul prospektust.

Meller L. Egyed

Budapest, IX. Lónyai utca 7. szám.

Telefon-interurban 46-31.

Birtok eladás.

A hajdunánási határban

60 hold föld,

(melyből 6 hold kaszálló) gazda-
sági épületekkel eladó. A vételár-
nak fele fizetendő ki, fele része
megállapodás szerint. Értekezhetni
lehet bármikor

Alföldy László csendbízott-tulajdonossal
Hajdunánáson.

Uj Uj

**Szoba-, cim- és butorfestő
vállalat**

Prindelmayer L. és Papp F.

Péterfia 1. sz.

Elvállalnak: Épület és portál
mázolást, a legmodernebb szoba-
festést tapétázást, cimtáblákat, ci-
merekét, képrámák, lüszterek, ara-
nyozását, fürdőkádak, kerékpárok,
fa- és vasbutor zománcolozását.

Izletes és tartós munkáért sza-
vatolunk. — Vidéki megrendeléseket
gyorsan és pontosan eszközölünk.

A vállalat modern égető kály-
hával van felszerelve.

Apró hirdetések.

Ajánlat.

SZEPESSEGI uri asszony kosztba fogad a jövő tanévre elemibe járó gyerekeket. Német szó elsajátítása biztos. Bővebbet Schütz Mihályné postatiszt özvegye Szepes-Merény. 8924

HALAPON 58 hold szántóföld gazdasági épületekkel együtt kiadó, Csapó-utca 55. 8894

HAJI HAJ Hajfonatok, parókák, hajbetétek, copfok, frizettek jutányosan, mindennemű hajmunkákat készít Bocán Ferenc fodrász, Hatvan utca 2. Kihullott haját veszek. 9409

EGY csinosan butorozott szoba özvegy urnónél kiadó, ugyanott bent étkezésre jó házi koszt kapható Szent-Anna 58. 8783

KIADO üzlethelyiség a Sas utca 3. sz. házban jelenleg mézárós és hentes üzletnek használt bolti helyiség 1908 május 1-től teljes egészében esileg részben is kiadó. Értekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 8759

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyafejlesztés, színes és fehér himzés vállalat. Füstös Dozso előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

HARISNYÁK TO IPAR VALLALAT. Harisnyák kötése és fejlése felvállaltatik **Bonyás Emil**nél Debrecen, Tisza palota. 9118

DIVATOS áttörött harisnyák, férfi és gyermek-félharisnyák, soknik jutányosan beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Főtér, 9. Bika szálloda mellett. Harisnyakötést és fejlést átvállal. 8594

EGY nagymunkás ajánlja magát mint nap-szabó esetleg vidékre állandóan. Cim a kiadoba 3932

BAMSOMI bor 3 liter elvitelnél 34 kr. literje. Roth Salétrom utca 6. 8937

GYARI tüzfecskendő, használt állapotban, gazdaságban alkalmas és egy két lóra való stráfszekér jutányos árban átvehető. Cim a kiadóhivatalban. 8996

EGY segédi, állás betöltő nő Deutsch Lajos fűszerkereskedésében. 8942

ÜZLETHELYISÉG kiadatik Debrecen város legforgalmasabb és legjobb helyén, fodrásznak, órásnak vagy könyvkötőnek, érdeklődők forduljanak a Budapesti Harisnyá Vásárran, hol egyttal jó harisnyákat is lehet venni olcsón. 8941

Kereslet.

GEPLAKATOS és vasesztergályos tanulók felvétetnek Ehrenreich Samuel Széchenyi-utca 44. szám 8792

EGY jó családból való ügyes fiu tanulónak felvétetik Wider Armin fűszerüzletében Debrecen Szt.-Anna utca. 8925

KÉPZETT varróleányok és ingyen tanulóleányok felvétetnek állandó alkalmazásra Gyórfy Károly női divattermében József kir. herceg-utca 6. sz.

TÖKES Zsigmond fűszer-, vas- és vegyes üzletében Hajduszoboszlón egy fiatal segéd és egy tanuló azonnal felvétetik. 8900

ASZTALOS tanulók felvétetnek Kovács asztalosnál Cserepes-utca 17. 8858

ALJ-, derék- és blouz varrónők jó fizetés mellett felvétetnek Rott L. Piac-u. 32. 8830

GYERMEKTELEN házmester kis családnál felvétetik. 8926

PONNY FOGAT megvételre kerestetik. Tudakozódhatni vármegyeház kapuőrnél. 8938

EGY fiatal fűszeres segéd felvétetik Sámson-utca 4. 8939

EGY jó csatádból való fiu tanulól felvétetik Neuhauser Károly máv. pályáorás üzletében Piac utca 81. 8947

PÉNZTAROSNO felvétetik Harmathy könyvüzletében Fűvészkert utca 14. 8948

FÜSZER kereskedő segéd állást keres azonnali belépésre. Cim a kiadoba. 8943

ÜGYES fűszer detaillista felvétetik. Sárközy Sándor Hatvan utca 17. 8944

Eladás.

EGY egészen új 6 lóerejű benzínmotor cséplőgarnitúra eladó, értekezhetni Földvári L. Kossuth-utca 1. 8895

VASCOSVEK és tartozékai nagy mennyiségben és különböző méretekből eladók, értekezhetni Kontsek Gézánál. 8149

80 hektó kitűnő Sámson kerti borom eladó, 50 literen felüli mennyiségben is kapható Borossy Gyuláné Batthyány utca 6. sz. 8787

KÉVÉS nád nagyobb mennyiségben eladó Komoróczy Ferenc érkeserői gazdaságában. Tégla készítéshez — száz ezer darab — nyers magla munkásokat ugyanitt felfogadok. Vasutállomás Erőmihályfalva, Érkeserűben Komoróczy Ferenc földbirtokos. 8901

EGY asztali konyha és tornyos ágy eladó. Bercsenyi utca 48. 8933

JO forgalmu kifőzés eladó Dégenfeldtér vassátor 4. sor, 28. sz. 8940

ELADO haz családi körülmények miatt. Van rajta jó menetelű vendéglő, kevés pénzzel megvehető. Erzsébet-ut 43. 8949

Ügyes fiu irodába

küldöncnek

felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Rose Dezső

Debrecen, Piac-u. 55. sz.

Legmegbízhatóbb

bevásárlási torrás

ékszerekre,

arany-, ezüst árukra

és pontosan járó

ZSEBÓRÁKRA.

Jegygyűrűk,

menyasszonyi kelengyék

nászajándékok

állandóan dus választékban kaphatók.

!! Olcsó szolid árszabás !!

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathézis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyagbántalmaknál stb.

Mint üdítő- és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi Iroda: Budapest, V., Lipót-körút 29. sz.

Főraktár: KÖMLOSSY LAJOS urnál Debrecen. 949

Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Elegáns fagon.

Heti gyártás
15000 pár

Kitűnő hírnevünket
szolid alapelveinknek
köszönhetjük.

Legnagyobb választék

1200 munkás
és hivatalnok

CZIPÓÁRUINKAT

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Hóni ipar.	
Férfi ougos cipő erős bőrből	frt. 3.30
Férfi fűzős cipő, kitűnő Box-bőrből	4.50
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ból kedvelt sötétzöld	5.75
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevreauból: igen könnyű Goodyear varrott	6.-
Férfi fűzős félcipő, finom Chevreauból Goodyear varrott elegáns kivitelű	5.50
Férfi gombos cipő, la. Chevreauból nagyon elegáns Goodyear varrott	7.-
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból American-Style	7.50

Különlegesség:
„Goodyear Welt”
árakban

A jelenkor elismert legjobb minősége.

Hóni ipar.	
Női félcipő, erős bőrből mindennapi használatra	frt. 2.30
Női fűzős félcipő fekete Chevreauból nagyon elegáns	3.50
Női fűzős cipő fekete Box-bőrből igen szolid kidolgozású	4.-
Női fűzős cipő, la. Box-Calfból, nagyon elegáns Goodyear varrott	5.50
Női gombos cipő legfinomabb Chevreauból Goodyear varrott elegáns fagon	6.-
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevreauból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben.
Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár részv. társ. debreceni főraktára Piac-utca 48.